

355, 354
0-64

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПОВІТРЯНИХ СИЛ імені ІВАНА КОЖЕДУБА

**ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ
ОПЕРАТИВНО-ТАКТИЧНИХ РОЗРАХУНКІВ
ТА МОДЕЛЮВАННЯ У ПОВІТРЯНИХ СИЛАХ
ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ**

Вінниця – Харків
2018

355.354
0-64

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПОВІТРЯНИХ СИЛ імені ІВАНА КОЖЕДУБА

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ
ОПЕРАТИВНО-ТАКТИЧНИХ РОЗРАХУНКІВ
ТА МОДЕЛЮВАННЯ У ПОВІТРЯНИХ СИЛАХ
ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

Методичний посібник

Під загальним керівництвом С. С. Дроздова

A091066

БІБЛІОТЕКА ХУПС

№ 18491

ФОНД РКРА

Вінниця – Харків
2018

Рекомендовано до видання рішенням бюро воєнно-наукової ради
Повітряних Сил Збройних Сил України
(протокол від 5 квітня 2018 року № 3)

Автори: В. Є. Шамко, О. М. Жарик, О. В. Турінський, Г. В. Певцов,
А. А. Адаменко, В. В. Коваль / під. заг. керівн. С. С. Дроздова

Рецензенти: О. Б. Леонт'єв – доктор техн. наук, професор, заслужений
діяч науки і техніки України, доктор військових наук;
О. М. Соболев – кандидат техн. наук, професор

**Організація проведення оперативно-тактичних розрахунків та
О-64 моделювання у Повітряних Силах Збройних Сил України :**
методичний посібник / В. Є. Шамко, О. М. Жарик, О. В. Турінський
та ін. ; під. заг. керівн. С. С. Дроздова. – Х. : ХНУПС, 2018. – 64 с.

У методичному посібнику розкриті вимоги до організації та проведення математичного моделювання у Повітряних Силах Збройних Сил України, особливості проведення оперативно-тактичних розрахунків та імітаційного моделювання на робочих місцях системи "Віраж-РД". Надані рекомендації щодо організації розроблення, порядку приймання, впровадження та використання спеціального математичного та програмного забезпечення в роботі органів військового управління Повітряних Сил Збройних Сил України.

Методичний посібник призначений для посадових осіб органів військового управління, з'єднань та частин Збройних Сил України. Посібник може бути корисним науково-педагогічним та науковим працівникам вищих військових навчальних закладів та науково-дослідних установ Збройних Сил України.

УДК 355.354 : 004.94

© Шамко В. Є., Жарик О. М., Турінський О. В.,
Певцов Г. В., Адаменко А. А., Коваль В. В. /
під. заг. керівн. С. С. Дроздова, 2018
© Харківський національний університет
Повітряних Сил імені Івана Кожедуба, 2018

Зміст

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ	5
ВСТУП	6
РОЗДІЛ 1	
ОРГАНІЗАЦІЯ РОЗРОБКИ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ	
СПЕЦІАЛЬНОГО МАТЕМАТИЧНОГО ТА ПРОГРАМНОГО	
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	8
1.1. Перелік загальних вимог до спеціального	
математичного та програмного забезпечення	8
1.2 Організація розробки спеціального математичного та	
програмного забезпечення	10
1.3 Рекомендації щодо приймання та впровадження спеціального	
математичного та програмного забезпечення в роботу органів	
військового управління	12
1.3.1 Дослідна експлуатація спеціального математичного та	
програмного забезпечення	13
1.3.2 Приймання спеціального математичного та програмного	
забезпечення	15
1.4 Організація впровадження спеціального математичного та	
програмного забезпечення	17
РОЗДІЛ 2	
ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ОПЕРАТИВНО-ТАКТИЧНИХ	
РОЗРАХУНКІВ ТА ІМІТАЦІЙНОГО МОДЕЛЮВАННЯ	19
2.1 Застосування спеціального математичного та програмного	
забезпечення в органах військового управління Повітряних Сил .	19
2.2 Організація використання спеціального математичного та	
програмного забезпечення на заходах оперативної підготовки	
штабів	21
РОЗДІЛ 3	
ПРОВЕДЕННЯ ОПЕРАТИВНО-ТАКТИЧНИХ РОЗРАХУНКІВ ТА	
ІМІТАЦІЙНОГО МОДЕЛЮВАННЯ НА РОБОЧИХ МІСЦЯХ СИСТЕМИ	
«ВІРАЖ-РД»	28
3.1 Підготовка та оцінка вихідних даних для проведення оперативно-	
тактичних розрахунків (моделювання)	31
3.2 Проведення оперативно-тактичних розрахунків та моделювання	
(бойових дій) угруповань родів військ Повітряних Сил	33
3.3 Аналіз та оцінка отриманих результатів розрахунків, підготовка	
пропозицій щодо доцільних варіантів застосування Повітряних	
Сил	41
ВИСНОВКИ	48

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	49
Додаток 1. Форма акту про проведення дослідної експлуатації	50
Додаток 2. Форма акту приймання спеціального математичного та програмного забезпечення	52
Додаток 3. Наказ командувача Повітряних Сил Збройних Сил України.....	54
Додаток 4. Орієнтовна форма постановки завдань та вихідних даних для проведення моделювання в ході навчання (тренування).....	56
Додаток 5. Таблиця оцінювання варіантів способу ведення операції (бойових дій) відповідно до критеріїв життєздатності (реалістичності) .	57
Додаток 6. Результати розіграшу варіантів способу ведення операції (бойових дій) військ	58
Додаток 7. Орієнтовна форма звіту результатів проведених оперативно-тактичних розрахунків (моделювання) в ході навчання (тренування)	60
Додаток 8. Текстуальний опис вихідної обстановки (варіант)	61
Додаток 9. Результати оцінки ефективності винищувально-авіаційного та зенітного ракетно-артилерійського прикриття об'єктів і угруповань військ (сил) від ударів ЗПН і відповідно до існуючого стану та положення (приклад)	62
Додаток 10. Приклад текстового пояснення результатів моделювання дії своїх частин та підрозділів при відбитті повітряних ударів першої хвилі	63
Додаток 11. Приклад висновків за результатами проведення оперативно-тактичних розрахунків та моделювання	64

